

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3373/2023. (VII. 19.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.IV.37.394/2022/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Halmos Péter ügyvéd) útján az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal élt, melyben kérte a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.IV.37.394/2022/8. sz. ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását, és a Győri Törvényszék 1.K.700.072/2020/60. számú jogerős ítéletére is kiterjedő hatályú – az Abtv. 43. § alapján történő – megsemmisítését.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következő: Az indítványozó lakása alatti társasházi ingatlanban építési átalakítási munkálatokat végeztek, az építési engedély-köteles munkák elvégzéséhez azonban az építetető építési engedéllyel nem rendelkezett, kiviteli tervek, építési dokumentációk sem készültek. A felperes, mint az átalakítási munkálatokkal érintett lakás tulajdonosa bejelentéssel élt az építésügyi hatóság-nál. A hatóság 2010. szeptember 6. napján helyszíni szemlét tartott, majd az építetetőt fennmaradási engedély iránti kérelem benyújtására hívta fel. Az építetető 2011. május 4. napján a kérelmet előterjesztette, hiánypótlási felhívást követően csatolta az előírt mellékleteket. Az elsőfokú hatóság – eljárásának kétszeri megismétlést követően – a 2014. február 14. napján kelt 15346-5/2014. számú határozatában a fennmaradási engedélyt megadta. Az építetető egyidejűleg építésügyi bírság megfizetésére kötelezte. A felperes fellebbezését követően az alperesi hatóság az elsőfokú döntést helybenhagyta. Kifejtette a hatóság, hogy a felelős műszaki vezető nyilatkozatát a helyszíni szemlén rögzítettek is megerősítették.
- [3] Az építetető által csatolt statikai tervezői számítások az erkélylemez állékonyságát is alátámasztották, továbbá a munkálatok elvégzése óta sem merült fel olyan állékonysági probléma, amely teljes feltárást indokolna. Az átalakított nyílások szélességi méretei a kérelemben feltüntetettekkel megegyeznek. Az indítványozó az alperesi hatóság határozatával szemben előterjesztett keresetében annak hatályon kívül helyezését kérte, mivel az álláspontja szerint az az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 48. § (1) bekezdésében és 36. §-ában foglaltak nem valósultak meg. Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A felperes felülvizsgálati kérelme folytán a Kúria végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és a bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A végzés indokolása szerint az új eljárásban a bíróságnak módot kell adnia a felperesi bizonyításra, és mérlegelnie kell, hogy vitatható-e az állékonyság, szükséges-e terheléskorlátozás, lehet-e bármilyen statikai probléma, ezért szükséges-e végső soron a statikus szakértő kirendelése. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A felperes felülvizsgálati kérelme folytán a Kúria a 2019. május 29. napján kelt Kfv.II.37.437/2018/8. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és a bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.
- [4] A végzés indokolása szerint az elsőfokú bíróságnak a megismételt eljárásban az állékonysági kérdéseket illetően kellett felvennie bizonyítást, mert a további felperesi hivatkozások vonatkozásában a Kúria a korábbi felülvizsgálati kérelmet alaptalannak találta. Indokoltan hivatkozott arra az elsőfokú bíróság, hogy a Kúria végzésében egyértelműen leszögezte, hogy az alperes nem követett el jogsértést azzal, hogy további vizsgálat nélkül a felelős műszaki vezető – kiegészített – nyilatkozatát elfogadta döntése alapjául, viszont az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban csak látszólag teljesítette az utasításait.
- [5] A Kúria szerint a tanúk nyilatkozatai és a magánszakértői bizonyítás is alkalmatlanok arra, hogy a statikai állékonyság hiányát vagy meglétét bizonyítsák, ezért a tanúvallomások ismeretében a bíróságnak érzékelnie kellett volna a bizonyítottság hiányát, és azok alkalmatlanságáról tájékoztatnia kellett volna a felperest, felhívva további bizonyítási indítvány előterjesztésére. A felülvizsgálati bíróság a végzésében hangsúlyozta, hogy a bizonyítás

terhe a felperesen van. Az újabb megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a keresetet ismét elutasította. A jogerős ítélet szerint a megismételt eljárás tárgya a fennmaradási engedély feltételei fennálltának vizsgálata volt, azzal, hogy a felperes csak azokat a feltételeket kérheti az alperesen számon, amelyek vonatkozásában a közvetlen érdekeltsége fennáll, ezáltal arra a keresetösségi joga is kiterjed. A törvényszék kifejtette, hogy a fennmaradási engedélyezési eljárásban az vizsgálendő, hogy az elvégzett építési munka jelen állapotában teljesíti-e az Étv. 31. § (1) bekezdésében foglalt követelményeket, azaz jelen állapotában alkalmas-e többek között a rendeltetésszerű és biztonságos használatra. Arra is kitért, hogy amennyiben az építető a kivitelezés során a felperesnek kárt okozott, ez a felek között polgári jogviszonyt keletkeztet, az okozott kár megítélése nem közigazgatási eljárásra tartozó kérdés. A perbeli tartószerkezeti szakkérdés vizsgálatára a bíróság a felperes indítványára igazságügyi szakértőt (a továbbiakban: a szakértő) rendelt ki, aki a Magyar Mérnöki Kamara nyilvántartásában nem, de az igazságügyi szakértői névjegyzékben szerepelt.

- [6] A szakértő kompetenciájával kapcsolatos felperesi hivatkozásokra tekintettel az első fokon eljáró bíróság kifejtette, hogy bár a szakértő a tartószerkezeti szakértés területén a Magyar Mérnöki Kamara nyilvántartásában nem szerepel, azonban az igazságügyi szakértői névjegyzékben mind a szakértő kirendelésekor, mind a szakvélemény előterjesztésekor a tartószerkezeti szakértés a szakértő szakterületei között be volt jegyezve, mely alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a per tárgyát képező kérdésben a szakértő kompetenciával rendelkezik. Ezt nem érinti az a tény, hogy a Magyar Mérnöki Kamara nyilvántartásában a szakértő szerepel-e vagy sem. Az elsőfokú bíróság a szakvéleményben foglaltakat az ítékezésének alapjául elfogadta, rögzítve, hogy a szakértő a szakvéleményében foglalt ténymegállapításokat adatokkal alátámasztotta, megállapításaival egyébként egybevág az alperes közigazgatási eljárásban lefolytatott helyszíni szemlén tett megállapítása is.
- [7] A felperes által az eljárásban hivatkozott magánszakvéleményben foglaltakra tekintettel rögzítette, hogy a Kúria a megismételt eljárást elrendelő végzésében egyértelműen megállapította, hogy az állékonyság megítélése körében a magánszakvélemény nem releváns, ugyanis az csak azt bizonyítja, hogy a kivitelezés nem az előírásoknak megfelelően történt. Ez azonban nem képezte a vizsgálat tárgyát, így ebben a körben a szakértői álláspontok ütköztetésére sem volt szükség. A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet elsődlegesen a jogerős ítélet és a közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezése mellett a fennmaradási engedély iránti kérelem elutasítása, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezése iránt. A felperes kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által felvett bizonyítás eredményének mérlegelése, a tényállás iratellenes megállapítása nem okszerű és logikai ellentmondásoktól sem mentes, abból a bíróság téves következtetésre jutott, kifogásolta továbbá a kirendelt szakértő szakmai kompetenciáját.
- [8] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet nem találta megalapozottnak, a megelőző eljárás (hatályon kívül helyezéseket követő megismételt eljárásokra is kiterjedően) teljes áttekintését követően leszögezte, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság feladata az ingatlan statikai állékonyságának igazságügyi szakértő bevonása útján való vizsgálata volt, azzal, hogy – a közigazgatási határozatban megállapítottakkal szemben – a felperest terhelte a statikai állékonyság hiányának bizonyítása, a bizonyítatlanság következményét is neki kellett viselnie. A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelően feltárta, a felperes indítványára statikus szakértőt rendelt ki.
- [9] A felperes a felülvizsgálati kérelmében vitatta a szakértő eljárásának jogszerűségét, mivel a perben kirendelt szakértő esetében a Magyar Mérnöki Kamara nyilvántartásában nem szerepelt a tartószerkezeti szakértés, így a kirendelt szakértő tartószerkezeti szakértés során szerinte nem járhatott volna el. A Kúria e tekintetben rámutatott, hogy a szakértői bizonyítás (vizsgálat) elvégzésére a bíróság a szakértői névjegyzékben szereplő, ott meghatározott szakterületi besorolású szakértőt köteles kirendelni. A perbeli esetben ez történt. A felperes a felülvizsgálati kérelmében vitatta a szakértői vélemény megállapításait, a bizonyítékok értékelésének okszerűségét, a Kúria azonban megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szakvéleményt a bizonyítékok körében megfelelően értékelte, ennek során figyelembe vette a Kúria azon megállapítását is, hogy a felperes által a felülvizsgálati kérelmében is hivatkozott tanúvallomások és a magánszakértői vélemény alkalmatlanok arra, hogy a statikai állékonyság hiányát vagy meglétét bizonyítsák. A bíróság a felek számára biztosította, hogy a szakértő véleményére észrevételeket tegyenek, az észrevételekre a kirendelt szakértőt nyilatkoztatta, a kiegészített szakvéleményt jogszerűen fogadta el az ítékezésének alapjául és a bizonyítékok értékelése során nem jutott nyilvánvalóan okszerűtlen, iratellenes következtetésre. A Kúria döntése elvi tartalmaként rögzítette, hogy a Kúria által elrendelt megismételt eljárásban hozott elsőfokú ítélet jogszerűségének mércéje alapvetően és elsősorban a megismételt eljárást elrendelő kúriai végzés. A közhiteles nyilvántartásnak minősülő szakértői névjegyzéknek

a „szakterületre” vonatkozó bejegyzése közhiteles adatnak minősül, amelyet a közhitelesség elvéből adódóan – az ellenkező bizonyításáig – valós adatként kell elfogadni. A bíróság a névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértő kirendelés során nem köteles vizsgálni a névjegyzék vezetésének (a szakértő névjegyzékben szereplésének) jogszerűségét.

- [10] 2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyben a Kúria ítélete, illetve az azt megelőző eljárás alaptörvény-ellenességét a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére tekintettel állította. Ezen túlmenően hivatkozott az Alaptörvény B) cikkében, R) cikkében, T) cikk (2) bekezdésében, és 28. cikkében foglaltakra is, mivel azok állítása szerint a jelen ügyben természetes fogalmi egységet alkotnak a tisztességes eljáráshoz való joggal. Érvéle alátámasztásául hivatkozott az idevágó alkotmánybírói gyakorlatra is.
- [11] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a értelmében, tanácsban eljárva megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételeit.
- [12] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírósági döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [13] Az indítványozó a sérelmezett ítélettel zárult ügyben felperes volt, így érintettsége fennáll, az alkotmányjogi panasz tekintetében indítványozói jogosultsággal rendelkezik, jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [14] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A Kúria sérelmezett döntését 2022. november 18. napján a jogi képviselő vette át. Az alkotmányjogi panaszt 2023. január 16. napján, határidőben terjesztették elő – elektronikus úton – az első fokon eljáró bíróságon. Az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.
- [15] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be, míg az Abtv. 52. §-a szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Abtv. 27. §-át, amely alapján az alkotmányjogi panasz eljárást kezdeményezte, és a sérelmezett határozatot, valamint az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit, így a határozott kérelem követelményének a beadvány részben – a XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében – megfelel.
- [16] Az indítványban ezen túlmenően szereplő B) cikk (1) bekezdését illetően – ahogyan azt a panaszos is jelezte – az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében az abban megfogalmazott jogállamiság és jogbiztonság alkotmányos követelményére hivatkozásnak csak kivételesen, a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetében van helye {3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [171]}. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése ugyanis nem jogot, hanem olyan jogelvet tartalmaz, amelynek egyedi érintett vonatkozásában fennálló sérelme önmagában nem valósulhat meg, így arra alkotmányjogi panasz nem alapítható {3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [11]}. Az Alaptörvény R) cikk, T) cikk (2) bekezdése, valamint 28. cikke tekintetében szintén az indítványozó is utalt arra, hogy nem alapjogot tartalmaznak, így alkotmányjogi panasz ezekre nem alapozható. Az indítványozó sem állította ezek sérelmét, hanem azért jelölte meg, mert „a jelen ügyben természetes fogalmi egységet alkotnak” a tisztességes eljáráshoz való joggal, így önálló indítványi elemként nem értékelhető, érdemben nem vizsgálható.
- [17] A beadványban szereplő – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében – állított alapjogi sérelmet illetően az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratokból (alkotmányjogi panasz beadvány, bírósági ítéletek) megállapította, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel. Azt sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok szerinte nem megfelelő szakértőt rendeltek ki, és nem fogadták el az indítványozó által beszerzett – a szakkérdéseket illetően általa kompetensnek tekintendő – magánszakértőtől származó szakvéleményt, és ezzel egyben figyelmen kívül hagyták a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.
- [18] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz eljárás keretében az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatra van hatásköre. A hatalmi ágak megosztásának garanciális elvéből eredően azonban az Alkotmánybíróság nem vonhatja el a rendes bíróságok jogértelmezési hatáskörét, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]; 3204/2021. (V. 19.) AB végzés, Indokolás [27]}. Önmagában az,

ha az indítványozó az eljáró bíróság téves jogértelmezését sérelmezve a számára kedvezőtlen döntés megváltoztatását kívánja elérni nem tekinthető az Abtv. 29. § szerinti alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek, illetve a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességnek {3241/2016. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [15]}, továbbá azt is több határozatában kimondta az Alkotmánybíróság: az, hogy „a jogerős határozatot hozó bíróság nem osztotta [jogi] álláspontját egy konkrét kérdésben, nem teszi az eljárást tisztességtelenné, emiatt nem válik az eljárás és a döntés önkényessé sem” {148/D/2011. AB határozat, ABH 2011, 2347, 2352; 3172/2015. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [20]; 3063/2018. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [28]; 3290/2018. (VII. 20.) AB végzés, Indokolás [20]}; ezért az Alkotmánybíróság különbséget tesz *contra legem* és *contra constitutionem* jogértelmezés között, és csak az utóbbit tekinti az alkotmányossági jogsérelem szintjére felérőnek.

- [19] A 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban, ahogyan arra az indítványozó is utal beadványában, az Alkotmánybíróság három, egymást erősítő feltétel együttes fennállását követelte meg annak megállapításához, hogy a bíróság *contra legem* jogalkalmazása felérjen az alkotmányossági sérelem szintjére, és megállapítható legyen az indítványozó tisztességes bírói eljáráshoz való jogának sérelme. Ezek: a bíróság a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vette figyelembe, döntésének ezt a mozzanatát nem indokolta meg, s döntését ehelyett egy olyan bírói joggyakorlatra alapította, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó kifejezetten hatályon kívül helyezte {20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [29]; legutóbb megerősítette: 3044/2022. (I. 31.) AB végzés, Indokolás [28]}. A jelen ügyet illetően azonban az alkotmányjogi panaszban az indítványozó is elismeri, hogy „azonos avagy hasonló tényállás mellett – precedens határozat nem született”, így a panaszban foglaltak alapján nincs kellő következtetési alap annak megállapítására, hogy a fenti feltételek a panaszra okot adó esetben a Kúria ítéletével zárult üggyel összefüggésben együttesen fennállnának.
- [20] Ezen túlmenően az indítványozó által felhívott indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme akkor merülhet fel, ha a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal nem vizsgálja meg, és ennek értékeléséről határozatában nem ad számot. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket {pl. 3003/2017. (II. 1.) AB határozat, Indokolás [30]; 3070/2015. (IV. 10.) AB végzés, Indokolás [21]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Annak megítéléséhez, hogy az eljáró bíróságok kellő szakmai kompetenciával rendelkező szakértőt rendeltek-e ki, és szemben az indítványozó által beszerzett magánszakértői véleménnyel miért az előbbi véleményét fogadták el döntésük kialakításakor, a bizonyítási eljárás keretében az ítélező tevékenység részét képezi, és végső soron az ítéletbe foglalt jogi álláspontban jelenik meg; ez pedig nem tartozik az Alkotmánybíróság által vizsgálható körbe.
- [21] A bírói döntések ellen benyújtott alkotmányjogi panasz ugyanis nem tekinthető a további jogorvoslattal nem támadható bírói döntések általános felülvizsgálati eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvény és az abban biztosított jogok védelmére hivatott {3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]}. Ebből következően az Alkotmánybíróság a döntés irányának, a bizonyítékok körének, bírói mérlegelésének és értékelésének felül bírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3300/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3369/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]; 3448/2021. (X. 25.) AB végzés, Indokolás [12]; 3367/2022. (VII. 25.) AB végzés, Indokolás [22]}. A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan az eljáró bíróságok részletesen foglalkoztak a tényállást képező körülmények feltárásával, annak jogi megítélésével. Az alkotmányjogi panaszban támadott kúriai ítélet indokolása külön kitér arra, hogy az elsőfokú bíróság a Kúria által elrendelt megismételt eljárásban hozta meg a felülvizsgálat alapjául szolgáló jogerős ítéletet. Az elsőfokú bíróságnak a megismételt elsőfokú eljárásban a kúriai végzésből kellett kiindulnia, az abban foglalt útmutatásnak megfelelően kellett az eljárást lefolytatnia. Az elsőfokú ítélet jogszerűségének mércéje ezért alapvetően és elsősorban a kúriai végzés volt, attól ugyanis nem lehetett eltérni. A Kúria ezen túlmenően részletesen foglalkozott a szakértő kirendelés feltételeivel, a vonatkozó jogszabályi előírásokkal, valamint azzal, hogy a szakmai kompetencia megléte nem a kirendelő bíróság által vizsgálendő kérdés, tehát kellő módon vizsgálta az indítványozói állítást és indokát adta annak, hogy a szakértői jogosultság és kompetencia terén elfoglalt jogi álláspontját mire alapította.

[22] 4. Tekintettel arra, hogy jelen ügyben nem merült fel olyan, a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, mely az alkotmányjogi panasz befogadását indokolta volna, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjára figyelemmel, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján rövidített indokolással ellátott végzésben visszautasította.

Budapest, 2023. június 27.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/207/2023.

